

Izaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obli. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Prostor 1 mm x
85 mm po K 150. Uradni
razgasi, poslane ter no-
bice isti prostor K 200.
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 240, za pol
leta K 120, za četrt leto
K 60, za mesec K 20.
Za Nemčijo celo leto K 312,
za ostalo tujino in Amerika
K 360.

Reklamacije za list
so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani
Francišanska ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Pozor volilci!

Naša škrinjica v Ljubljani je četrta.
Naša škrinjica na Kranjskem je šesta.
Naša škrinjica na Stajerskem je četrta.

Volilci, zapomnite si sledeče:

1. Kdo je volilec? Volilec je vsak 21 let stari jugoslovanski držav-
ljan, ki je vpisan v volilni imenik.

2. Kdaj se voli? — Voli se v nedeljo 28. t. m. in sicer od 7. zjutraj do
6. ure zvečer. Kdor pride po šesti uri zvečer, ne more več glasovati.
Zatorej vsi zgodaj na volišče!

3. Kaj naj volilec vzame s seboj na volišče? — S seboj naj vzame
vsak volilec kak izkazni dokument, s katerim lahko dokaže, da je on
res tisti, za katerega se je komisiji javil. Tak dokumenti so: Krstni list,
poročni list, delavska knjižica, legitimacija itd. sploh vsak uradni dok-
ument, ki izkazuje volilčovo identiteto.

Nihče naj ne pride brez dokumenta na volišče! Nam bodo delali te-
žave, kjerkoli bodo mogli. Kdor ne bo imel pri sebi kakšnega dokumenta,
riskira izgubo volilne pravice!

4. Kako se voli? — Voli se s kroglicami in ne z listki. Kadar komi-
sija volilcu pripozna, da sme glasovati, dobi v desno roko menko krog-
lico.

5. Kaj napravi volilec s kroglico? — Volilec stisne kroglico v pest
in s pestjo, torej z zaprto roko, seže v vsako volilno škrinjico. On mora
to storiti, ker tako zapoveduje zakon ali postava.

6. Kdaj sme volilec roko (pest) zopet odpreti? — Volilec sme roko
odpreti šele potem, ko je sunil s pestjo v vse škrinjice.

Kadar pa pride do škrinjice, v katero misli spustiti kroglico, odpre
pest v nastavku, ki je pritrjen na škrinjico, in v katerega sme svojo pest,
samo toliko, da zdrkne kroglica v škrinjico in potem izvleče pest, torej
zopet zaprto roko ven iz nastavka. (Nastavek je podoben cevi na gra-
mofohu.)

Kdor bi izvlekel že iz prve ali druge itd. škrinjice odprto roko, in
bi s tem hotel pokazati, da je kroglico že odvrnil, ta bo kaznovan po
zakonu.

7. Ali more kdo videti, v katero škrinjico si spustil kroglico? —
Nihče ne more videti, v katero škrinjico si spustil kroglico.

8. Ali more kdo slišati, v katero škrinjico je volilec spustil kroglico?
— Ne! Tega ne more nihče slišati! To pa zato ne, ker so škrinjice pod-
vlečene z mehko tvarino in ker so kroglice narejene iz mehke, gumijne po-
dobne tvarine. Kroglica zdrkne v škrinjico popolnoma neslišno.

Naši nasprotniki, zlasti klerikalci, ki se boje kroglic kakor hudič
križa, begajo ljudi s tem, da so kroglice lesene in da se sliši njihov pad
v škrinjico. To je absolutna laž in zlobna izmišljotina. S to lažjo hočejo
prisiliti one, o katerih mislijo, da so od njih odvisni, da spuste kroglico
v njihovo škrinjico.

Ne verujte jim tega! Kroglica zdrkne popolnoma neslišno v škr-
injico.

Nihče ne more niti videti, kam si spustil kroglico, niti slišati, kje
je padla!

9. Kakšne so kroglice? — Kroglice so vse enake in niso z nikakim
znakom zaznamovane. Volitev je torej popolnoma tajna.

10. Ali obstoji volilna dolžnost? Po zakonu volilna dolžnost sicer ne
obstoji, pač pa zahteva čast in strankarska disciplina vsakega kmeta
in delavca, da se kolikor mogoče zgodaj udeleži volitve.

11. V katero škrinjico naj spusti volilec svojo kroglico? — Volilec
naj spusti svojo kroglico:

v Ljubljani: v četrto škrinjico,
na Kranjskem: v šesto škrinjico,
na Stajerskem: v četrto škrinjico.

Kadar seže volilec v druge škrinjice, naj trdno stisne pest, da mu
kroglica ne zdrkne in reče pri sebi: Nikdar! Nikdar ne za demokrate,
še manj za klerikalce in njihove zaveznike komuniste, ki razdirajo de-
lavsko slovo, ampak

samo za socialne demokrate.

12. Ali naj gre volilec takoj po volitvi domov? — Nikakor ne in za
nobeno ceno ne. Volilec naj poišče svoje pristaše in naj jim pomaga pri
aglaciji od osebe do osebe in od hiše do hiše, dokler ni prepričan, da je
že zadnji njegov prijatelj in znanec glasoval. Šele potem naj gre domov.

Čuvarji škrinjic — pozor!

Čuvarji škrinjic se morajo brez vsakega uradnega obvestila danes, v
soboto dne 27. t. m. zgledati na volišču svoje občine, kjer se vrši prva
seja volilnega odbora in se pripravijo volilne škrinjice!

Na dan volitve, v nedeljo 28. t. m. morajo čuvarji škrinjic priti na
volišče že ob sedmi uri zjutraj.

V ponedeljek 29. t. m. morajo čuvarji škrinjic priti na volišče isto-
tako že ob 7. uri zjutraj, ko se vrši zadnja seja volilnega odbora.

Našim somišljenikom! Ker bo telefonska in brzojavna služba funkcionirala
ves čas v nedeljo in v ponedeljek (tudi ponoči), prosimo, da nam somisl eniki
od nedelje 28. t. m. od osme ure zvečer naprej pošiljajo poročila o izidu volitev
telefonično v Ljubljano na telefonsko št. 367. Stroške jim povrnemo.

28. nov. — dan obračuna!

Skoro deset let je ljudstvo mol-
čalo. Molčalo je, ker je moralo mol-
čati pod železnim pritiskom voja-
ških in civilnih oblasti. Molčati je
moralo iz strahu pred puškami in
balonci, katere so nad ljudstvo po-
stavili kapitalistični vlastodržci in
cerkveni močniki.

Ljudstvo ni imelo besede, ko so
leta 1914. posvetili močniki brez
ljudske volje in brez ljudskega od-
ločnega sklepa, da bodo ljudstvo po-
slali v vojno.

Cerkvena oblast.

Ki je od nekdaj bila najzvestejša de-
kla trnov in naivnejša branitel-
lica kapitalističnih interesov, je

volno podpirala.

ščevala je narod na narod.

avtila je za vojno nosotila

in spravila je na tisoče ljudi s svo-
jim brezvestnim agitiranjem na be-
raško nalico in

na stotisoče ljudi nogata

v potovo smrti na bojnih poljih.

Kmetje in delavci! Le nekoliko
si pokličite v spomin tiste »lene-
dne 1. 1914. meseca junija in julija,
pokličite si v spomin vse tedanje
pridive, pokličite si v spomin ono
neznosno hujšanje na »sovražnike«
in danes pogledite one bednike med
nam! ki hodijo okrog brez rok ali
na se plazijo po tleh brez nog in
notem se vraščate: Ali moremo da-
ti svoj glas ljudem, ki so podirali
z vsem svojim velikim aparatom
svojih prvin, svojih pastirskih li-
stov in vseh farovžev divjo vojno
gonilo in vas

spravili v nesrečo in grozost?

Kmetje in delavci! Takih ljudi
ne bomo volili! Ne moremo pri naj-
boljši volji!

Grehi klerikalcev so preveliki.

da bi smeli ostati nekaznovani. Ju-
tri v nedeljo je

dán sodbe in dan odčila

za vse hudobije, za vse strahote in
grozote, ki jih je moralo pretrpeti
kmečko in delavsko ljudstvo za ča-
sa vojne! Kdor še ni pozabil, ka-
ko so

rekvirirali žito.

odvzemali živino.

kdor še ni pozabil, s kakšno brez-
srčnostjo so

snvali delavce v fabrikah.

dustili jih stradati.

ta ne more glasovati za ljudi ki so
še danes isti kakor so bili leta 1914.
meseca julija!

Ker se hoz no navadi ne zmeni
veliko za strankarsko in posveeno

politiko, zato se tudi ni mnogo zme-
nil za voreče molitve za spas in re-
šitev Avstrije in njenega Korina,
ampak je dopustil, da le vse skupaj
razpadlo.

Toda naši močniki se tudi po
vomi niso spametovali ali izpreobr-
nili, iz razpadle Avstrije se je rodi-
la nova država Jugoslavija. Toda
kaj so napravili kapitalisti in kleri-
kalci iz dežele, ki bi bila lahko raj
na zemlji vsled svojega neizmern-
ega prirodnega bogastva?

Napadli so sbe.

kmečko in delavsko ljudstvo pa, ki
v najboljše državi v Evropi nima
ne dovolj hrane, niti obleke niti
obutve so pahili v še večjo pro-
nost s tem, da so mu napravili več
del

ovroglih novih davkov.

Mi vsi vemo, da se davki morajo
plačevati, ker nobena država ne
more obstati brez njih. Toda ne vre
za plačevanje davkov kot tako, am-
pak vre za to, kdo in koliko naj pla-
ča. To vidimo iz državnega prora-
čuna. Ta proračun nam pa kaže, da
velike večine novih davkov ne pla-
čujejo tisti, ki bi jih lahko plačali
ampak

revetli morajo plačati največ.

Če uboga kmečka ženica porabi
mesečno četrtilne kave ki le sko-
raji niena edna hrana plača eno
krono davka! Od vsake kile slad-
korta plačajo tudi največji ljudje
šest krono davka. In še celo vrsto
takih vsakdanjih potrebščin bi lahko
našteli ki so čisto obremenjene do-
čim bogati verjnik svoj denar od
dne do dne lepo množe.

O davku na vojno dohčke

nočejo naše meščanske stranke ni-
česar slišati, da bi se pa res naloži-
lo vojnim bogatim in se na ta na-
čin kmečka in delavska pleča raz-
bremenila, pač na sledajo na to,
da se

indirektni davki zvrčijo.

torej da se podražijo tobak, sol ka-
va in sladkor, ker na ta način ravno
kmečka in delavska masa prena-
ša največje breme.

Klerikalna demagogija na račun »vagonarjev« — razkrita!

Klerikalci že dolge mesece kri-
če kako so zavzeti za tiste velike
revčke ki so brez stanovanja brez
strehe ki životario deloma v va-
gonih, deloma na vasijskih luknjah.
Sklepetajo se na takozvano »Gosar-
jevo naredbno«, ki ni nič drugega
kot fraza zakaj s to naredbno ni bi-
lo nikomur pomagano kvečjemu da
so kakšnega revčka posadili — na

Te davke so predložili kapitalistični
demokrate in klerikalci

ki se vam hlinijo danes kot največji
ljudski prijatelji, v resnici so pa rav-
no oni povzročili

navlečno dražilo

in prevajali so vso težo državnih
stroškov na kmete in delavce sa-
mo da zavarujejo svoje polne bla-
gaine in še bolj polna korita.

Kapitalistični klerikalci in demo-
kratski magnati so na vladi, odkar
stoji Jugoslavija, torej dve leti. V
tem razmeroma dolgi dobi so nam ti
vospodje ustvarili državo, ki se
imenuje kraljevina Srbov, Hrvatov
in Slovencev, v resnici pa zanj ne
mara ne Srb, ne Hrvat, ne Slove-
nec, to pa ne zaradi tega kakor da
ti trije ne bi hoteli imeti države am-
pak zato, ker nam je kapitalistični
demokratsko-klerikalni režim ustva-
ril

najbolj škandalozno upravo

na svetu in s tem dokazal svojo
ponočno državljansko nezmožnost.

To si zapomnite, kmetje in de-
lavci in zavedajte se, da le nedelja
28. novembra

dan sodbe, obsodbe in plačila

za vse lopovščine ki so jih doseda-
ni močniki z vami uzajali.

Se eno heseo delavcem. De-
lavci stole na razpotju. Kam se naj
ohranijo ali naj ostanejo, kar so bili,
t. i. socialni demokrate ali naj se
priključijo komunistom, ki jim obe-
tajo zlata nebesa? Odgovor na to
vprašanje za pametne ljudi ni težak.
Kaj le ustvarila za delavce social-
na Demokracija to ve vsak. Koliko
na škodo delavcem

neslova in razcen

to mora uvideti tudi vsak. Ali hoče-
te res glasovati ceoti in na ta način
opravičiti klerikalce in kapitali-
stom do zmaee. Mi računamo na
vašo pamet na vašo razsodnost in
razredno zavednost, da tega ne ho-
dete storiti, ampak da boder glasova-
vali tako, kakor vam velewa na-
met.

Jutri bo dan obračuna. Obrača-
mo se na vse ki se pošeno mislijo
z ljudstvom naj jutri dosedanje ka-
pitalistične in klerikalne močnike

noženo z njihovih mest

in naj soglasno volijo

socialno-demokratsko listo.

Klerikalna stranka raznošila je dni na hišne posestnike ljubljanske pod zastoju kuverto oklic v kateremu pravi, da je za njihovo lastninsko pravico! Klerikalci pravijo dobesedno takole:

»Stanovanjska naredba, ki nam (hišnim posestnikom) jemlje vse pravice glede razpolaganja s hišami je izdela socialisti (sodr. Preložil)«.

In dalje: »Hišni posestniki, premislite vse to, ter oddajte svoj glas, ki je sam tudi posestnik — stavbni mojster Ogrin! — ter

vrzimo krogec v skrinjico SLS ki stoji na drugem mestu v Ljubljani.«

Tako toraj! Premislite ljudje božji — kakšni politični sleparji so ti klerikalci! Tu sami priznavajo, da drža s kapitalisti, in da je njihovo volje o stanovanjski bedi bilo — sleparstvo!

Sami priznavajo, da je bil socialni demokrat, ki je resno delal za odpravo in omilitje stanovanjske bede in da so mu oni — klerikalci — nasprotovali!

Volimo toraj tisto stranko ki je pošteno delala in se trudila. Volimo socialno demokratično!

Trgovski nameščenci!

Dan, ki bo odločil tudi našo usodo, novim ali življenju, se nam je približal, ne da bi se tudi mi pogovorili o izredno važnem pomenu volitve v ustavotvorno skupščino! In zakaj se kot nekdanj danes ne moremo v tem niti v novem našega strokovnega in eksperimentalnega razvoja, ki je od dne do dne bolj brezupen, pogovoriti?

Ker je dosedanja reakcionarna in kapitalistična vlada, katere podoba današnje koruptne razmere razpustila našo edino oporo in zastopnico

»Zvezo trgovskih nastavlencev na slovenskem ozemlju«

z vsemi svojimi podružnicami!

Zmet nastane vraščanje zakaj je razpustila vlada našo organizacijo?

Ker smo združeni v močno enoto zahtevali od naših delodajalcev priznanje vsaj eksistenčne minimalne. Tovariši! Gotovo se niste razabili da smo se nahajali pred nekako enim letom v tako žalostnem položaju, da smo morali po poti ki to je začel hoditi že davno tri leti ročni delavec in celo tudi nam enaki stanovi. Torej kratko: nezdružljive razmere med nami delodajalci in delavci so se od dne do dne slabšale, ter prisilile vsakega posameznika da si je volil dve:

1. Ali živeti pošteno, stanu primerno

2. Ali porabiti na naš doslej vedno uveljavljen stan, ter z praznim želodcem brez posla in skrivljeno hrbenico prositi naše takozvane sesalce krvi za trdo prisluženi kosček kruha.

Tudi potreba po dosegu 8 urnega delavnika, starostnega zavarovanja in uveljavljenih razmer med nami in delodajalci nas je prisilila da smo vsak po svoji moči iskali izhoda, ter va tudi našli z ustanovitvijo naše sedaj razpuščene javne zastopnice organizacije »Zveze trgovskih nastavlencev na slov. ozemlju«.

Z ustanovitvijo naše imenovane zveze smo si postavili enoslošno na ustanovnem obnem zboru dne 16. marca 1919 naša menika, ki naj bi ločil preteklo življenje neurčenih in korumpiranih razmer.

Zhujali smo smisel za organizacijo neumorno po celi Sloveniji ustanavljali vedno več podružnic in si tako pripravlili nekak teren za skupni nastop in doseg izboljšanja našega položaja. S tem da smo si pridobivali vedno več članov se je naravno začelo vedno bolj razvijati in izražati pol. prenehanje posameznika, kar je vsakemu lahko razumljivo z ozirom na to, da smo na večini ravno kar izšli iz voine ki nas je na frontah in doma prerodila, odprla oči in učenila v našo kri revolucionarno kal.

Klub temu, da je bila centrala naše organizacije v Ljubljani do skrajnega časa na staljšu ignorirala politično gonio v naši organizaciji, prisilila so razmere vodstvo organizacije, da uveljavlja predloge vedno tvorečih podružnic, da uveljavlja nužno potrebo na združenju z ostalimi delavskimi organizacijami, ki so vsled skušenj uvideli, da je nastop in napred na zmozo brez pomoči ostalih delavstva ki drži danes vso svetovno in zloglasno kapitalistično bando v šahu, precej optimističnega značaja.

Na zbiranje se na to važno točko je šla Mariborska podružnica zagnala v svojo moč v boj in napovedala stavko, ker niso ugodili delodajalci njihovemu zahtevku.

Dokler so nastopali sami, niso imeli nobenega nobenega uspeha in doživeli bi stalen poraz, da im ni v zadnjem trenutku ponudila pomoč močna delavska organizacija v Mariboru. Uvideli so naši tovariši, da je osamel boljšev, ter sodelati ponudeno pomoč.

Priznali v tem trenutku se je pokazalo, da svoičasno oblažena

pomoč ni ostala le na jeziku, temveč je pokazala delavstvo pomoč v dejanjih.

Med tem ko prvotno delodajalci navedeni snih priznali niso, so se potem skunnezo nastopila ta ostrašila, da so takoli zahtevali brezovno zastopništvo naše centralne organizacije v Mariboru da se izvrše navedena.

Takoli no navedemo prihodu so se navedena po načrtu zaključila, ter dosegli poleg vseh zahtev tudi za nas važno točko: priznanje organizacije.

Bili smo neposredno pred sklicanim občnega zbora, ki se je izvršil 19. marca 1920. Na tem občnem zboru je morala priti na dnevni red tudi točka ujedinenja oziroma priklonitev k strokovni komisiji. Ta točka je morala priti na program, ker so vpisali tovarši po izvolitvi boja v Mariboru resolucijo s katero so zahtevali enotno priklonitev k strokovni komisiji.

Tudi v Ljubljani smo se nahajali v medznem boju in ker smo istotako predvidevali nouseh, smo bili takorekoč prisiljeni razmotrivati, ali naj se priključimo strokovni komisiji ali ne.

V ta namen smo sklicali na predvečer občnega zbora shod vseh organiziranih trgov. nastavlencev, ki so odpravili z večino razen enega člana, vodstvu organizacije na srce, da zastavi vse sile, da se zagotovi priklonitev k strokovni komisiji.

Iz tega sledi, da ni bila to volja in namen nekaterih voditeljev, temveč, da je zahtevala to članska večina v Ljubljani, Mariboru, Celju in Laškem.

Kakor srčno zahtevano, zgodilo se je, da smo se priklonili strokovni komisiji dobro se zavedajoč, da smo storili korak, ki nam šele omogoči nastop proti našim izkoriščevalcem.

S tem korakom pa smo si pridobili v lastnih, sicer klerikalnih vrstah sovražnike kateri so imeli povsemleke zakaj, da se nismo ujednili in priklonili Strokovni zvezi. — Dolžili so nas da smo storili ta korak na lastno pest, kar ugotavljam da je laž in izmišljotina, ki ima zgolj namen rušiti solidarnost v naših vrstah.

Časi so nas prehiteli in prišli smo v valove onega za delavstvo precej usrednjega artillovskega štrika, ko so zmagali nad nami batoneti kapitalistične buržoazije. Ni se jim smilila lačni, strah in obubožani delavec in se jim smilila njezova družina za katero ohranitev ali smrt je šel prvi ugristi in potem v stavko. — Ne — mesto, da bi se s stavkajočimi povečali poslala je vladajoča kapitalistična gospoda zanje balonete in puške, ter se le ob potokih nedolžne delavske krvi — na Zaloški cesti — naslajala s podkupljenimi agitatorji, kateri so bili le orodje za izvršitev teh umorov gospodoljubnih meščanskih strank.

Vidite tovariši! Tudi jaz sem bil imenovan v onih časih, da sem komunist, ker sem tako laž, kakor ostali tovariši odborniki podpisal, da stopamo pokoreči se strokovni komisiji, v tridnevno generalno stavko.

Jasno je danes, da je kapitalistična vlada uscenirala krvavo Zaloško cesto s tem namenom, da uniči doslej naimočnejšo delavsko organizacijo železničarjev. Česar posledica bi bila nov in delavski pošten manjših organizacij in s tem prepreči delavski pokret v Jugoslaviji.

Med nekaterimi drugimi organizacijami je tudi naša organizacija, katero je blazovila slavnega delavskega odbora pod predsedstvom dr. Brelca, Remeca in Korošca, ki se jih moramo 28. novembra spomniti, na silno prizadevanje nekaterih naših klerikalnih sovražnikov in istoimenskih trgovcev, razpustila.

Povedal sem Vam sedaj kako se je naše društvo po naši volji začelo in kako se je po volji klerikalnih diktatorjev nehale. Značilne so te ugotovitve nam vsem v zadoščenje, da smo bili le pošten boji za plačilo poštenega dela meščanskim močtem na v odgovor, da imamo tudi mi besedo 28. novembra, ko im bode samo krogeca zadala poslednji udarec.

Gledamo si oči v oči ob času, ki je za nas veljanskova pomena.

Od vseh strani Vas kličejo, va bimo, prošno reprezentance kapitalističnih družb JDS, SLS in NSS katere jedro tvorijo oni gospodje, ki so Vas na nečloveški način izkoriščali, prisilili da ste si na ta ali oni način umazali svoje roke, ki so tako sfilano plačevali naše tovarišice, da so si služile svoj dnevni kruh na nepošten način, da vržete krogec v njih s krvjo in nepoštenjem pomazane skrinjice.

Dokaz kakšno socialno zlo so nam povzročili dokazuje to, da se je v 2 seji enkratne delavske vlade obravnavalo predmet »Prostitucija« in socialno zlo, ter se je na sramoto vsega našega sramu konstatiralo sledeče:

6. Enaka plača ženskega dela z moškim. Znano je, da so zlasti prodajalke blaginčarke, kontoristkinje ont element, ki je prisiljen, da se udeležuje prostituciji. Njihove plače postavljajo njihovi gospodarji nalašč tako nizko da so primorane iskati si »postranskih dohodkov«, največ pri gospodarjih.

Tovariši! tudi to je deistvo, ki kriči na našo čast. S tem ni pošten samo dokaz, kako je nadla morala v vrstah naših tovarišic, temveč se simbolizira ves naš stan.

Nas imenuje v slošnem »verznike«. Priznamo to! Vendar verjamejo se, kdo na nam je podtaknil to sredstvo za življenje. Naši delodajalci kateri nas niso draginski razmeram primerno plačali za naše delo.

Umoštevati je treba tukai, da imamo v svojem krogu mnogo tovarišev in tovarišic ki niso imeli prilike do postranskega zaslužka, oziroma se niso hotele prodajati na cesti! Naravno! S plačo ne more nikakor izhajati. Posravnkeva zaslužka tudi nima, vendar pa je obsojen na življenje. Tedi mora skrivati posej, ne sredstvu, ki ima kakor vidimo iz skupine v največjih slučajih, posledico — tečo!

Torej vraščamo se, na kateri strani je poštenje morala in kje ne?

Nekemu večjemu trgovcu v Ljubljani sem nedavno ob priliki njegova razgovora postavil sledeče vprašanje: »Zakaj plačujete Vaše nastavnice tako slabo, da se povsod pritožujejo čez Vas.« Kaj pravite, kaj mi je odgovoril? »Plače svojim nastavlencem nalašč ne zvišam, ker če jim plače zvišam, bolem trpeti še večjo škodo z ozirom na to da mi mnogo pokradejo!«

In to je vnet pristaj JDS, katere je mati sedanjim, nevzdržnim in korumpiranim razmeram.

Prepričan sem, da vi še niste pozabili onega časa, ko ste vi potrebovali pomoči. 28. novembra je dan obračunala. Poidide mimo njihovih volilnih škrinjic z zavestjo da priznavate le soc. demokratično stranko, ki vas je edino podpirala v vašem meznem boju. Le ona vam je izvojevala 8 urni delavnik, dočim hoče JDS ta zakon razveljaviti in uvesti zopet stari delavni ča. Ako bode volili JDS, pomagali jim bode to namero, ki je za nas pogubonosa, udeležiti.

Drugi udarec nam hoče zadati kapitalistična družba z vpeljavo zakona o »Redu i radu«, katerega je izdelal demokrat minister Draškovič in podpisal dr. Korošec.

Kako smešno se slišijo te besede, ki prihajajo iz ust urejenega Beograda. Bolj na mestu bi bilo, da bi veljal ta zakon navzgor ne navzdol. Naši državniki, kateri jemljejo za vzgled Francijo in druge države, naj v prvi vrsti poskrbe za red v Beogradu in potem, ko nam bodo ustvarili vse predpogoje za red in mir, naj vpletajo take zakone. Leter bode mo radevolje sprejeli, ker potem ne bomo imeli vzroka kaliti miru.

Ta zakon prepoveduje kršiti in rušiti današnji družabni red. Smatram, da je ta družabni red potreben še izdatnejše remedure. Ta zakon prepoveduje vsako zborovanje, prepoveduje mezne boje, in prepoveduje skrajno naše sredstvo — štrajk.

Prepričan sem, da se tudi vi, z ostalimi delavstvom in uradnistvom, ki je že priredilo protestne shode,

ne strinjate z upeljavo takega zakona, izjavljam v imenu vseh, da se bomo borili tudi mi zoper to in z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

Končujem in vam polagam na srce:

Ako ste za pravično ureditev naših razmer,

ako ste za temeljite socialne reforme,

ako ste za pošteno agrarno reformo,

Volitve so tajne, nihče vas ne more nadzarovati, za koga bode glasovali!

Tudi nevolilci na volišča!

Ker bo v nedeljo primanjkovalo agitatorjev, zatoraj naj se tudi vsi naši somišljeniki, ki niso volilci, ja-

ako ste proti volni in militizmu,

ako ste proti korupciji in veržništvu,

ako ste proti odpravi 8 urnega delavnika in vpeljavi zakona o »Radu i radu« volite dne

28. novembra socialne demokrate v Ljubljani: v četrti škrinjico, na Kranjskem: v šesto škrinjico, na Štajerskem: v četrto škrinjico.

vijo na voliščih in naj se stavijo našim volilnim odborom na razpolago za agitacijo.

V nedeljo mora vse na volišče! Nihče ne bo klican! Za socialiste velja volilna dolžnost!

Narodni socialist Vojska à la komunist.

Človek s tako pametjo, kakršno ima narodni socialist g. Vojska ki bi rad imel povsod samo »vojsko«, snada nač res v vrsto narodnih socialistov. Ta lunak še boli innaške stranke, ki spada v »prosvetlilno« dobo bumbumsko, je bil v Sevnici, kjer je vodil mezdno gibanje lesnih delavcev in bi bil kinalu zapeljal delavce s svojo izredno brihtno glavico v največjo bedo — brezposelnost. Delavstvu je tam pripovedoval, da ima tovarna kopit vsak dan od vsakega delavca 120 do 130 K čistega dobička in je stavljal zahteve, ki im tovarna res zaenkrat ni mogla ugoditi kakor se je pozneje sam prenečal, in je potem pohlevno kakor dolžouhi začet podpisal pogodbo katero je predložila tovarna, oziroma sekvester. No človek se lahko zmoti, tako se je zmotil tudi Vojska.

A to še ni vse innaštvo. Čeprav je prei trdil, da delavstvo ne sme od ngenim drugim pogolem sprejeti nobenih, kot hi on zagovarja, se je končno potuhnil. Delal je na še drugače naravnost proti delavstvu. Vojska je priredil tam okolo ro kmetih shode in hiškal kmete, da ne smejo prodati tovarnariji lesa, ker je tovarnar Nemec. In seve kmeti va deloma ubovalo, tako da tovarna silno težko dobiva les za izdelovanje kopit in se ne bomo

prav nič čudili, če bo morala tovarna odpušiti nekaj delavcev zaradi romankanja lesa in dela. Mislimo sicer, da Vojska to ni napravil po zdravi pameti, ampak je napravil to po svoji neumnosti »kot referent in voditelj narodnih socialistov«. Nad sto delavcev, slovenskih delavcev, je hotel v svoji neumnosti spraviti oh delo!

Ko je naša organizacija izvedela o vsem tem, je posegla vmes in rešila situacijo kolikor toliko ugodno. Naš člani so bili v zadreci, videli so kam vodi trapasta pot narodnega socialist Vojske in so se odločili, da mu prekrizajo račune. To se je tudi zgodilo. Vojska je postonal tudi pri navedenih tako nerodno, da je bilo delavske zaupnike sram pred njim.

Sevnško lesno delavstvo z ozirom na ta dogodek, ki ga je doživel samo in ki kaže kako nezmoglj so narodni socialisti, očitno svari delavske organizacije pred temi rešitelji in organizatorji delavstva, ki ne znajo drugega kakor brusiti izzik in s svojim neumnim humsanjem škodovati delavstvu. Našo Osrednje društvo lesnih delavcev je v tem primeru še pravčasno preselilo vmes in nas obvarovalo pred brezposelnostjo v katero nas je hotel pahnuti g. Vojska.

Tri kandidatne liste bi morali razveljaviti.

»Jutro« poroča, da bi morali razveljaviti tri kandidatne liste zaradi nepravilnosti in sicer lista klerikalcev (SLS) za Ljubljano in listi komunistov za Kranjsko in Štajersko.

Politične vesti.

+ Nobena druga stranka v celi naši državi, da ne dobiva med narodom tako hitro in trdnih tal kakor — ljudska stranka, konstatira včerajšnji »Slovenec«. Prijatelj, saj mi lahko verjamete: hitro in trdnih tal, ob katerih si bo v nedeljo raztreščala glavo.

+ O najnovejših iznajdbah s. Etbina Kristana poroča »Slovenec«. Višek njegove iznajdljivosti pa tvori deistvo, da so komunisti klerikalno dete. To se seveda bosa, bosa pa je gola, gola je resnica, resnica pa je, da gospod Vencelj svakuje gospodu Breicu...

Se enkrat »Slovenec«. »Slovenska ljudska stranka pa stoji trdno, neomajno« — kakor solnat steber, menijo. Prvi lež, kaj pravimo: nedeljska toča volilnih krogljic, ki bodo padale vse drugače, samo ne v klerikalne škrinjice, ga bo raztopila!

+ Uboga Ne - Se - Se! Ubogi Ne - Se - Sarji, kako so nesrečni, da jih, svoje neboževne otroke, pretepa sedaj njihova mati JDS. Pritožujejo se, zakaj da mi liberalci tako malo napadamo. Pač zato, ker je proletarijat že toliko zaveden, da ve, kdo so liberalci, in pa zato, ker Leichen-schänder - politiko prepuščamo Ne - Se - Sarjem.

+ »Naprej« piše, da je SLS proti agrarni reformi, da bi bogati škofje obdržali svoja revna posestva. To je tista velika laž, nad katero se »Slovenec« zgraža. Nikar, laž je laž in deistvo je, da revni škofje svojih bogatih posestev ne bodo obdržali!

Zahtevamo tako davčno politiko ki bo črnala iz bogaštva, ne na iz revščine! Indirektni davki se morajo odpraviti! Zahtevamo davek na volne dohčke in odvzeli čezmerno imetja! Zato volimo socialne demokrate.

Iz stranke.

Zaupniki in zaupnice v Ljubljani, Noe col točno ob 7. uri na Turjaškem trgu št. 4-1, sestanek članov kraljevega odbora in volilnih komisij ter zaupnikov in zaupnic. Udeležba dolžnost!

Zaupniki pri volilnih komisijah dobijo nocoj na sestanku imena vseh opih volilcev, ki so sicer vpisani v volilskem imeniku, pa so odpotovali ali umrli. Treba bo namreč paziti, da ne bo nihče volil na njihova imena.

Bolje sodrugo, ki bi radi glasovali pa ne morejo peš na volišče, se bo tja prepelalo in jim preskrbelo spremnilstvo. Imena in naslove takih sodrugov je sporočilo telefonično ali osebno v Sečemburgo vo ml. št. 6, drugo nadstropje. Telefon št. 225. Sporočiti je tudi, na katero volišče naj se sodruga prepelje.

Sestanek vseh zaupnikov iz Spodnje Širke danes v soboto ob pol 8. zvečer v gostilni Paval.

Agitacijski lokal za 11 volilno okrožje se nahaja na dvorišču konzumnega društva. Vsi somišljeniki se pozivljajo, da se v njem zgledajo pred in po volitvi.

Ljubljanski Rikarji so baje za jutri že vsi oddani. Kdo jih je natej in plačal? Meščanske stranke, Zakaj? Zato, da bodo z njimi vozile na volišča kupljene telika. Zavedni volilci bodo šli na volišča pošt. Vozili se bodo le bolniki.

Telegrami.

IZVEDBA RAPALSKKE POGODBE.

LDU Zagreb, 26. nov. »Večer« doznava iz Beograda, da bo ententa preko svojih diplomatskih zastopnikov sporočila naš vladi, da se rapalska pogodba izvede šele tedaj, ko jo odobri vrhovni svet.

RADIC.

LDU Zagreb, 26. nov. Stal sedmorice je odredil, da se bo v zadevi Radiceve obzobde radi njegove ničnostne pritožbe vršila pred vrhovnim sodiščem razprava dne 14. decembra ob 9. dopoldne. Nadalje je sklenili, da se Radic pridržuje nadalje v preiskovalnem zaporu, ker se je z ozirom na njegovo dosedanje delovanje bati, da bi se mogli izvršiti čini ponovitvi.

Volilci ne dobe nikakršnih legitimacij in ne vabil. Vsak volilec gre sam na volišče. Vsak volilec naj ima kako izkaznico s seboj (rojstni list, del. knjižico, poročni list), da se izkaže, če bi kdo ugovarjal. Sodrugi, volite zanesljivo socijalno demokratično stranko!

Volite socijal-demokratično!

Delavec piše: Izgovoriti moramo tudi kar direktno besedo za volitve v konstituantno. Ne maramo siliti nikogar, da mora to ali ono stranko voliti, ali to, kar le po našem poštenem prepričanju potrebno to moramo povedati, ker hočemo zastopati delavske interese oziroma v strokovnih organizacijah organizirano delavstvo samo zahteva, da se njihove interese zastopa vsaj za to, da se vendar organizirano in solidarno.

Razdor v delavskih vrstah je silno škodoval, toda škodoval je in bo če ne preneha delavstvu. Po vsem svetu so sovražniki delavske sloge zanesli spor med delavstvo, povsod pa je ta spor že ponehal, oziroma strokovne organizacije se odklanjajo, ker vidijo da tiči v njem le škoda za delavstvo. Tudi v Jugoslaviji so se strokovne organizacije postavile na stališče enotnosti. Vsi glavni zameniki strokovnih organizacij so zavreli ekstremni komunizem, ker

vedo, da je taktika takega komunizma slaba. Vsa reklama vsa nasilja so se zrušila od te strani, ker so strokovne organizacije spoznale, da bi doživele poraze, kakor so jih že nekatere organizacije, s to taktiko.

Takega mnenja so naše organizacije, takega mnenja so skoro vsi glavni delavski zameniki v celi Jugoslaviji. Zakaj če se delavstvo, v tem trenutku cepi ko gre za temeljne postavbe in bi zaradi tega potem ne bilo dovolj zastopano v konstituantni, potem bodo buržoazijske stranke napravile take zakone, da bo delavstvo trpelo pod njimi desetletja. Tega na vendar noben delavec ne mara. In vsak, kdor ruši v tem oziru disciplino, kdor skuša oslabiliti delavsko moč, je trinoški izdajalec delavskih interesov.

Tudi vse strokovno organizirano delavstvo naj voli socijalno demokratično stranko.

Volilni boj v Sloveniji.

Impertinenca. Klerikalci so prodrzneli, da jim ni para. V večernem listu kujejo v zvezde dr. Gosarja, svojega kandidata, ki da je z vso energijo pritisnil hišne posestnike s svojimi stanovanjskimi odredbami v blazor in prid ubogih najemnikov. Isto delajo v »Slovenec« samo bolj sramotljivo. Na hišne posestnike pa pošiljajo očlice, v katerih hujšajo zoper »stanovanjske naredbe, ki so jih izdelali socialisti in ki groze uničiti uboge hišne gospodarje. Dostojno pišejo v letaku na hišne posestnike: »Stanovanjsko naredbo, ki nam jemlje vse pravice glede razpolaganja s hišami, je izdelal socialist — ker je ta naredba veljavna samo do konca tekočega leta, prepravila se nova stanovanjska naredba, ki bo se nanaša kot vse prejšnje. Ta naredba nam hoče vzeti še zadnje pravice. Zato, hišni posestniki, vztrajno krogljico v skrinjico SLS.« Kaj — to je impertinenca! Gospod doktor Gosar! Veseli ste res lahko svojih agitatorjev. Povedali so, da je vse vaše govorice o poštenih aredbi stanovanjskega vprašanja navadna komedija! Zalostno, žalostno... SLS zaščiti »ubogih« hišnih posestnikov.

Komu naj oddajo svoje glasove vsi oni, ki stanejo v njih hišah? Volilni odbor hišnih posestnikov priporoča hišnim posestnikom, da volijo SLS — tedaj klerikalno, ker edino ta stranka bo poskrbela za pravice hišnim posestnikom, ki jim jih je »socialist v vladi« odvzel s svojo stanovanjsko naredbo. Pravi hišni posestniki za SLS — najemniki stanovanj pa za ono stranko, ki jih je doslej po sami izjavi SLS ščitila — za socijalno demokratično stranko.

Komenisti v zadrugi »Napreje« je pred več dnevi zabeležili, kakšne govorice se razširjajo med poučenci o znani komunistični veselici na Koslerjevem vrtu. Čitali smo obračun o dotični veselici v »Ujedinjenju« in reči moramo, da se je tudi nam zdela rešila dotične veselice malce prevetrska. Pozvali smo »Rdeči Prapor«, naj objavi imena onih svojih »požrtivovalnih« pristašev, ki so se dali za svoje »delo« na veselici tako sifajno plačati, da je »režija« skoro vse porzila. Rekli smo tudi, da se na dobrodelnih prireditvah, posebno če so namenjene pohabljenem, vdovam in sirotam, dela zastoj. To pravico smo imeli, ker se na veselico ni vabilo samo komuniste, ampak vse vprek. Udeležba je bila ogromna. In kdor je le enkrat sodeloval pri taki prireditvi, bo znal vsaj približno soditi o materialnem uspehu takih priredb. Konstatirali smo tudi, da se komunisti pobirali vstopnino in prispevke ne le v Ljubljani, ampak tudi v Mariboru, in sploh povsod, kjer imajo kaj pristašev. Uspeh — 20.000 K dobičaki! Pohabljeni, vdove in sirote, ki so komaj čakali na podporo, so bili razočarani. Varali so se v svojih nadah. Razumljivo, da se je pojavila med njimi nejevolja. Gospodje komunisti pa so se hoteli teh revežev kratkoma odkrižati na ta način, da so jih začeli pošiljati k nam, pa se zabičali so nekaterim, da naj napravijo kraval, če ne bodo nič ali pa premočno dobili. To je resnica, ki se ne da utajiti. Res je pa tudi, da se to pravi norce brili iz ubogih žrtv. Komunisti so kupili na Turjaškem trgu hišo in jo prenovili za drag denar; kje so za dobili, je njihova stvar. Med pohabljenici je eden, ki so mu v bolnišnici odrezali nogo. Mož je sedaj brez zasužka in brez sredstev. Zeleni so mu dali napraviti leseno barako,

menda za 5000 K, v kateri naj bi prodajal pokalice, klobase in kruh. Toda mož nima prostora, kamor bi postavil svojo barako. Ali bi ne bilo človekoljubno, da bi dali komunisti oštarijo ali kuhinjo v svoji hiši v najem temu nesrečnemu? O vsem tem in še drugem je poročal »Napreje«. Naravno, da sodaj prizadeji Jurisajo komuniste. Gospodje razpoložajo s stotisočki, izdajajo list, letake, prirejajo drage shode, pošiljajo agitatorje, po deželi, kupili so hišo itd., kar vse stane ogromno denarja; ali ni potem čudno, da ga za žrtve nimajo nič? Včeraj so se oglašili v našem uradništvu g. Čurhalek, Lah in Baznik, zahtevajo, da naj »Napreje« prekliče to, kar je pisal. Seveda njihovi zahtevi nismo ugodili. Saj jim je prista pot poroček ali sodniti čudno, čudno, da tega ne vedo, ko imajo vendar toliko Jurisaj na svoji strani; še bolj čudno je pa, da »Rdeči Prapor« tako trdovratno molči. »Napreje« ni nikogar osebno inšceniral; temveč le za bečel govorice in komuniste pozval, naj zadevo polasnijo, ampak »Rdeči Prapor« molči kakor riba...

S četrtkovnega shoda No. 30. Se. Govoril Brandner: »Mi smo monarhisti, smo proti republiki — monarh manj stane — predsedniške volitve pa so vsake dve leti in veliko košajo.« — Vsa oblast naj bo v rokah ljudstva. (Mediklic: Aha — glavo države pa si ljudstvo ne sme voliti!) — Mi Ne. Se. Se smo narodni in izključno slovenski socialisti — mi smo za slovensko Socialistično Internacionalo. (Mediklic: Pojdite k Leninu!) — Mi Ne. Se. Se bomo vse storili, da bo Jugoslavija najmočnejša, največja država. (Mediklic: V Vašo agitacijo pri koroškem plebsitu smo Koroško izgubili.) — Naša Ne. Se. Se stranka je stranka za gospodarski razvoj, za industrijsko podjetnost. (Mediklic: Za Impex in nemške Jude Werzlarje.) — Se. Jugoslavije. g. Pesek je nekaj zamrmral in odšel s shoda. Biti pa je res »teater« na shodu te absolutno nepotrebne in brezprogramne »stranke«.

Pred odločilno bitko. Priprave za volilni boj so končane. V 48. urah bo videla dežela vsajati organizirane čete naših volilcev. Cela Slovenija bo odmevala od korakov krščanskih volilnih trum, ki se podajajo v bitko. Slovenska ljudska stranka bo razvila v dveh dneh svojo veliko napadalno silo in pokazila v naskoku svoje naspornike. Sami proti vsem, bomo porazili v nedeljo vseh pet nasprotnih strank naše dežele. piše včerajšnji ljunski »Slovenec«. Naj nas ljunski »Slovenec« nikar ne skuša plašiti, saj ve, da po dosedanem laičarskem gospodarstvu njegove stranke ne zmoremo še par poštenih hlač ne. Od kod pa ga je prevzel tak nemavaden pogum? Menda pa res noče z velikim bobnom preglušiti svojega notranjega nemira in glasu slovenskega ljudstva, ki bo v nedeljo zaklicalo svojim stoletnim klerikalnim osužnjevalcem: »Vaša moč je zlomljena, z vami je končano!« Sicer pa nikar prevedi ne »naskakujte, saj veste, da vam pri skoku lahko spodleti preko glav v — skorenj!

Ne 42 hiš, ampak 42 stanovanj bo najbrž z koncem decembra dozdanih na podlagi Gosarjeve naredbe za vagonarje. No, saj bo že teh 42 stanovanj zadostovalo za tistih 42 vagonarjev v Ljubljani, ki izvažajo les in jake na vagonih. 42 stanovanj pa je Gosarjeva naredba že pripravila za tene in požaru, ki se brezplačno

pripeljejo z Wranglom iz Rusije. Njih bodo tudi razdeljevali sladkor po polovičnih cenah.

Iz Senčurja. V nedeljo 21. t. m. se je vršil pri nas zelo dobro obiskani shod JSDS. Poročal je s. Bedina iz Trilca, ki je v svojem uro trajajočem govoru poudarjal važnost volitve v konstituantno. V njem se bodo postavljali temelji naše države. K besedi se je oglašil tudi drug sodrug, ki je poudarjal važnost šolstva. Šola je predpogoj življenjskega obstanka malega kmetca in delavca, ki pa do danes ni so bili deležni pravih dobrot od šole, ker jim je odvzela klerikalna stranka zmožnost, da bi mogla vršiti svojo dolžnost. Priprosto ljudstvo naj tava v temi, to je klerikalno gesto. Toda vojna nam je odprla oči. Sedaj bomo pomedli z vsemi meščanskimi strankami. Ko je neki klerikalni kužek hotel govoriti o Kristijanovih milijonih, ga je pozval s. Bedina, da naj dokaže, koliko milijonov ima s. A. Kristian. Če to stori, bodo vsi njegovi. Toda lunak je, mesto da bi dokazal, zbežal domov za peč. Tako je bila najlepše dokazana laž klerikalcev. Vsi zborovalci so izjavili, da bodo glasovali 28. oktobra za socijalno demokratično. — Komunisti so tudi brenčali ta okolo. Dvakrat so hoteli prirediti shod, a jim je zmlomil spodletelo. V Senčurju ni zanje mesta.

Naklo pri Kranju. Klerikalnim gospodarjem iz Naklega in gospodom kaplanom v odgovor na članek v »Slovenec« z dne 20. t. m. štev. 266. Klerikalne srake letajo sem in tje in se norčujejo iz ljudstva. V to svrhu je v prvi vrsti prav dobro dresran kaplanček, ki zna prav dobro lagati. Mi Naklačani povemo kaplanu v Naklem, da naj bo drugič rajši doma in naj se uči komedijanta še bolj kakor že zna. Prav dobro ve, da noben človek ne mara za njegovo. Saj so ga bili že na Primorskem sili do grla vsi ljudje. Gospod kaplan, bodite torej potolaženi in povejte rajši kaj od vaših komediantov, kako da prosijo za glasove po vaseh. Na Trsteniku jo je moral župnik popihati iz gostine, in ljudje so mu rekli, da naj se briže za svoje ovce in svoje device! Na shod na Trsteniku se župnik sploh ni upal, ker se je bal, da ne bi na debeli trebuh čez prag zletel; zato je na postal par devic, ki so prilezale za njegov frak kakor kuški. Zakaj pa še ne poveste, kako ste morali teči iz Pred-dvora pred tremi tedni? To je tudi lepa komedija, še lepša kakor v Naklem! Da Vam povemo v vaših uspehih: Ko je kandidat Rotar prišel v Naklem govoriti, je moral se hitreje umakati, drugače bi jih bil dobil... Svojenimo, da drugič doma ostane in mislite na drugi svet, za kar ste se učili, in nikar se ne vmešavajte v politiko, ker veste da vas nihče noče razen par vaših devic! S temi lahko delate, kakor se vam zdi, saj ti ljudje imajo dilo na očeh! Nas v Naklem in na Trsteniku pa nikar ne podučujte, ker smo že preveč izkusili med vojno, ko ste si vi nabrali denarja, naše družine so pa stradale! Na račun naših družin ste se dobro imeli in zdaj bi nam še radi nekaj pripovedovali, in se prilživali, kakor da bi bili za nas toliko naredili! Poznamo, kako ste »žegnali« kanone, puške in nas, da smo se morali boriti za vas, da ste lažje doma naše žene in otroke komandirali. Zato bomo pa zdaj obračunali s klerikalci in glasovali za jugoslovansko socijalno demokratično stranko, ki je edina zaslomba malega kmetca in delavca! Mi hčemo: Živela JSDS! Živela republika!

Brezice. Brezice so sicer majhno, toda bogato mesto. Trgovina tik trgovine; in pri vsaj tej konkurenci se v tej blagoslovni zemlji vsem dobro zodi... (Na navsihom tronu pa sedi g. Mattheis.) No, vsi ti naš. kramarji so dobro rejeni: gospe, hvala bogu, tudi: mošnje njihove tudi — vse to bi nazadnje bila njihova privatna zadeva — ali še niso imeli dovolj: radi bi še ob nedeljah kaj zaslužili od kmetov, ki hodijo samo ob nedeljah v mesto. To pa gre v Brezicah zelo enostavno: Trgovci so se med seboj zmenili, svojim valencem in pomočnikom pa so samo rekli: V nedeljo od 8. do 12. Bog varuj, da bi si kdo upal pokazati g. Seju kisel obraz! Ti mladi reveži imajo niti toliko prostosti, kakor pes na verigi (vajenci so pa sploh sužnji v pravem pomenu besede.) Uloga na glavartvo pa bo morda rešena o sv. Nikolaj Morda so pa gospodje šefi hoteli s tem samo napraviti malo reklame za socijalno demokrato, in da tudi proletarec, ki ima sedaj še zavezane oči, spregleda da spozna, da tudi on ni nič drugega nego izkoriščen hlapec kapitala. Bomo videli v nedeljo, ali je ta nazorni poduk kaj pomagal! Šefi so sami pripadniki meščanskih strank.

Klerikalna stranka (SLS) je stranka cerkvenih kandidatov (mrtvega kapitala). ki zlorablja verska čustva in nevednost v interesu cerkvenega in posvetnega kapitala ter je najhujša sovražnica delavskega ljudstva. Njen »socijalni« program je le slepeno za nevedne ljudi. Zato volimo socijalno-demokratično!

Klerikalna stranka (SLS) je stranka cerkvenih kandidatov (mrtvega kapitala). ki zlorablja verska čustva in nevednost v interesu cerkvenega in posvetnega kapitala ter je najhujša sovražnica delavskega ljudstva. Njen »socijalni« program je le slepeno za nevedne ljudi. Zato volimo socijalno-demokratično!

Dnevna kronika.

Vinotoci v nedeljo. Kakor je znano, je točenje vina v soboto, nedeljo in v ponedeljek prepovedano. Ker je pa za poštno Ljubljano le nekoliko težko ostati v nedeljo brez vina, zato jim priporočamo, da se oglaš v nedeljo v klerikalnih volilnih pisarnah. Tam naj si okrepčajo srce in dušo; potem pa naj gredo glasovati za socijaldemokrate. Včeraj so namreč nakupili liberalci in klerikalci velike množine vina.

Za volitve. Dr. Valentin Zarnikova ulica in Strni pot volita v Mestnem domu, Janez Trdinova ulica pa na 1. državni gimnaziji. Hiše št. 7 in 10 v Oledalski ulici ter št. 15 v Beethovnovi ulici volijo istotako na 1. državni gimnaziji.

Opozorilo volilcem. Mariljn trg št. 1, 2 in 3 volijo na drž. realni, št. 4 pa na sodniji. — Ljubljanski grad se zove Grajska pianota in voli v šoli pri sv. Jakobu. — Židovska ulica voli na obrtni šoli.

Kako so klerikalci gospodarili pri Gospodarski komisiji za stvarno demobilizacijo s svojim sedanjim klerikalnim kandidatom, gospodom Ogronom na čelu, o tem je poročal včerajšnji »Slovenski Narod«. Revizija je ugotovila, da se več kot osem mesecev po prevratu ni vodilo nikakih knjig, iz katerih bi bila razvidna množina blaga in različne vrste blaga. Materijal, ki za je imela Gospodarska komisija v oskrbi, je bil vreden milijonske vsote. Kakor se zdi, stvar precej — smrdi po korupciji. Morda se bo to še pokazalo.

Hudi očitki klerikalnemu kandidatu Pinzgaria. Fran Kovač, posestnik z Gorenjskega, je naslovil na klerikalnega kandidata Pinzgaria hudi očitki, da je l. 1918. napram kmetom ob prevzemanju živine v Lescah zakrivil zločin poizkušene goljufije, ter da spada v zapor, ne pa na kandidatno listo. No, lepa reč!

Prikojevalni tečaj za invalide čv. harte in krojače. Urad za pospeševanje obrti naznanja, da se prične prikojevalni tečaj za invalide krojače in čv. harte v ponedeljek, dne 29. t. m. in sicer v prostorih kr. drž. obrtne šole. Trajal bo do 8 tednov.

Popravek. V včerajšnjem poročilu o našem shodu v Mestnem domu beri v zadnjem odstavku: »Sodružica Rakovčeva protestira.«

Tat, ki ni izgubil prisotnosti duha. Družina Hvastja na Vidovdanski cesti je imela nenavaden obisk. Mlada hčerka je zapazila v kuhinji človeka, ki se je po njej vrtil kot kak rev. V lepem ljudem tonu jo je vprašal: »Ali imate kaj kruha prodati?« Ker ni dobil dovolj odgovora, je tiho izginil v daljavo. Potem pa so zapazili, da je iz omare šla s tulcem tudi moška srebrna ura, vredna 500 K.

Težka smrtna nezgoda. V gozdu »Stangar« pri Zalogu se je pripetila težka

smrtna nezgoda. Posestnik Jože Hočevar, 70letni mož, iz Most št. 57, je s svojim zetom sekal bukova drva. Pri tem pa je na Hočevarja padlo bukovo drevo tako, da ga je popolnoma stilo. Bil je na licu mesta mrtev. Truplo ponesrečenega Hočevarja so prepešali na njegov dom, kjer so ga položili na mrtvaški oder.

Delovanje žeparjev. Po Ljubljani so zopet pričeli delovati številni žeparji. Na glavnem kolodvoru je neznan žepar izmaknil ldrčanu Francetu Sinkovcu iz žepa denarnico s 450 lirami in 320 K. Tatvina je bila izvršena v trenotku, ko je brez sledu izginil.

Milijonska tatvina v vlaknu. Kako je bil v simfoniepresu okraden ruski knez dr. phil. M. N. Volkovsky, smo že poročali. Na progi Bologna - Trst so neznan tatvini odnesli iz kupeja prvega razreda knezu tri potne kovčge, v katerih je bilo mnogo perila, oblike, zlatnine, brilantov in tudi vložna knjižica Lyonske banke z vložno 2 in pol milijona francoskih frankov. Tatovi so tudi odnesli knezu 160.000 franc. frankov v gotovini. Knez ima nad tri milijone frankov škode. Knez se sedaj nahaja v Belgradu.

Velika tatvina bakrene žice. V elektrarni na Fužinah so zasledili veliko tatvino bakrene žice. Neznani storilci so pred dnevi odnesli iz elektrarne na škodo papirnice v Vevčah 900 kg bakrene žice vrednosti 20.000 K. Elektrarna ni bila že dalj časa v obratu. Bakreno žico so tatovi poricali z motornih strojev. Tatovi so izginili brez sledu.

Ukradeno kolo. Kontoristu Srečka Berglesu je bilo iz veže Čekovnega urada ukradeno 1500 K vredno kolo znamke »Globus«. Tat je kolo peljal na Golovec, kjer je snel pnevmatike, ogrodje kolesa pa pustil v gozdu, katere je potem našel posestnik Tomaž Bricec iz Štepanje vasi.

Kako se izpreminjajo časi v Služu. Dalmacijski se je ob času volilne borbe zgodil v cerkvi ta-le slučaj: Ko je duhovnik v svoji pridigi pridigoval tudi o političnih strankah, ga je kmet Mate Bošnjak prekinil: »Govorite o evanģelju in ne o politiki!« — O nekem takem slučaju smo šli šli tudi, da se je zgodil pri nas na Dolenskem. Časi se izpreminjajo!

Sport.

Lj. nogometni podsavez pozivlja klubbe II. r. v Ljubljani, da pošljejo v nedeljo 28. tm. ob 10. uri v Narodni dom po enega zastopnika radi razdelitve prebitka prvenstvenih tekem. — Istočasno se opozarjajo vsi člani LNP, na službene oblake v sobotni številki »Sporta«. — LNP.

Spominjajte se volilnega sklada!!

Zopet nekaj za Vas!

Medi Vam glavobol? Trganje po udih? Glavi in revmatizem? Prehlajenje? Nervoznost?
Polizkajte tudi Vi Fellerjev pravi Elsa Fluid. Čudili se bodele in hvalili Fellerjev Elsa Fluid kot dobrega prijatelja v hudih časih! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 42— K. Revma prašek in tablete zoper revma 15— K. Aspirin praški 15— K.

Ali kašljate?
Sluz odstranjuje in kašelj tolaži Zagorski prani sok 9— K. Hega-police (prsti pastile zoper kašelj) 750 K. Bomboni iz slada in trjotca od 8— K. Naprej. Prani čaj proti kašlju 8— K. Plakerni prah 8— K. Gualjak sirup na zdravilski predpis 40— K. Lipov čaj 8—.

Glavobol?
Ravno tako pripraven, kakor zanesljiv v uporabi je Fellerjev mentolni črtik. »Elsa« 12— K. Prašek zoper glavobol 15— K. Kiriin prašek, prašek zoper mrzlico 30— K.

Zobobol?
Zobne kaplice 5— K. Zelena olje 30— K. Očesna voda 5— K.

Srčecica, garje.
Mazilo zoper garje 12— K. Naphtolno mazilo 16— K. V 20— K. Žvepleno mazilo 12— K. Vsa ostala mazila »Eksor Zinkovo mazilo, belo avinčeno mazilo, aromatično mazilo, lavorovo mazilo v škatljah po 3—, 7— in 12— K. Mazilo za rane 15— K. Olorčje mazilo in kairno cvet 12— K. in 60— K. Mazilo zoper ozebljino 15— K. Diahilol obliž, repni obliž 2— in 4— K. Cvet in mazilo zoper golšo 15— K.

Zdravilo za živino.
Živinski prah 1 škatlice 750 K. Mazilo za konje 25— K. Arnika 6— in 80— K. Grenka sol 3— K. Kreolin 15— K. Terpentinov 6— in 80— K. Gosti terentin 5— in 10— K. Mazilo zoper uši 3— in 12— K.

Pri vprašanju
naj se prilože poštne znamke za odgovor.

Ali Vam želodec ni v redu? Tekla prebava? Nimate teka?
Oj, kako bodele zadovoljni, če polizkate Fellerjeve prave Elsa-kroglice! To so resnično dobre! 6 škatlic 18— K. Sagrada Barber 12— K. Želodec okrepčujoča švedska tinktura 20— K. Balam in živjenski esenc 6— K. Pravi Sohoterjev balaam 15— K.

Za prebavo!
Prebavni prašek 4— K. Soda bicarbonika 3— K. Oivarjajova želodčna sol 6— K. Karlsbadská sol 8— K. Regenol znakma »Hega« (fizioloske soli po prof. Neusserju) 1 škatlica 25— K. Najfinjša rečinovala olje 6— in 30— K. Tomarindeva pastila 250 K. Čaj za čiščenje krvi 8— K. Senzovo listje in Mutterblater od 3— K. naprej.

Slabostvornost?
Tekoči železni ekstrakt 20— K. Železni albuminat 40— K. Na zdravniški predpis Arsferintektoletes iz lekarn v av. Duh na Dunaju 25— K. Hegaferin 45— K. Annet železni sirup 20— K. Blaudtektoltes 15— K. Prave najfinjša ribje olje »Elsa« 85— K.

Sredstvo zoper gliste!
Elsa glistolni sladkorji v vrečici 750 K, sladkano ali čisto glistolno seme na tehtnico od 4— K. naprej.

Prostev, diareja?
Bastlerjeva kolera kapljice 15— K. Krčne kapljice 10— K. Cimetove kapljice, Melikov cvet, Kamilene kapljice, Kirmlove kapljice, Promineve kapljice, Baldrian kapljice, Hoffmanove kapljice mala steklenica 6— K, velika 30— K. Bobrove kapljice (Bisergeltropfen za žene 3— K.

Državna trošarina
se računa pri alkoholnih preparatih posebno, amp. k samo po lastnem strošku.

Ometin poštnina
se računa posebno, toda največje. Priporoča se več na enkrat naročiti, kajti stroški na več robe razdeljeni, manj znašajo.

Naročila se adresirajo na:

EVGEN V. FELLER, lekarna,
Stubica dojna, Elsatrg 245.Hrvatska.

Slovenske obrtnike - mojstre opozarja invalidski oddelek poverjenstva za socialno skrbstvo na sledeča dejstva: Mnogo slovenskih invalidov je tako pohabljenih, da ne morejo več opravljati svojih prejšnjih poklicev; zato se žele izučiti novih poklicev in invalidska uprava jih v tem pogledu podpira. Ustanovila je takozvano invalidsko šolo v Ljubljani kjer dobivajo stanovanje, hrano in drugo oskrbo invalidi, ki se hodijo učiti v šole in k obrtnim mojstrom. Invalidska uprava želi, da bi se krog obrtnikov - mojstrov za sprejemanje invalidov - vajencev kolikor mogoče razširil v Ljubljani in po drugih krajih Slovenije. Invalidska uprava lamči za vsakega invalida, ki ga pošlje kakemu mojstru v učenje; zato želi da bi se mojstri, ki bi lahko sprejeli invalide za vajence, priglasi v našem uradu (Invalidski oddelek, St. Peterska vojašnica v Ljubljani). Tekom prihodnjega leta napravi Invalidska uprava enak in morda še večji invalidski zavod v Celju. Za sedaj bi tudi Invalidska uprava rada namestila invalide - vajence po drugih krajih in je pripravljena prispevati mojstrom samim za vzdrževanje invalidov ter pričakuje od strani mojstrov ponudbo in priglasov.

Mezdana pogajanja v Vevčah Ostudni larski lažnjivi petoliznik okrog večerne porode, so vrgli vso krivdo name, ker se ni posrečilo z njihovim radikalnim nastopom pri pogajanjih dne 30. oktobra t. l. podredit. Ordi hujšakči, ali hočete delavstvo zopet spraviti v oni žalostni položaj, v katerem se je že nahajalo, in iz katere-

ga je rešila edino naša organizacija. — V času, ko se nahaja industrija v največji krizi natvezijo ti ostudni - mazači delavstvu, da mora zahtevati 100 in 120% zvišanje mezd, poleg tega še 5 in 3 krome dnevno za ženo in otroke, in da morajo pri teh zahtevah vsrjati in ničesar odjenjati. Na enkrat pa zahteve preobrnejo, ter zahtevajo 25 K dnevno več poleg že omenjenih družinskih doklad in vse dose-danje ugodnosti. Sedaj pa vzemimo de-lavca, ki je zaslužil 25 K dnevno z ženo in štirimi otroki, temu naj bi se zvišali dnevni prejemki na 42 K dnevno. Priznam, da je tudi to premalo za življenje v se-da-nji dragini, ampak bodimo pravični. S tem se ne pomaga delavstvu, pač pa lahko škoduje, do česar zna tudi priti, da se podjetje sedaj pozimi ne bo moglo vzdr-žati radi velike konkurence, katere se vsak dan bolj občuti. Ne zagovarjam s tem voine dobičkarje, ampak stojim na stališču, da je naša naloga tudi skrbeti za to, da ima delavstvo zaslužek, in tega bo imelo, ako se obdrže podjetja v tem kri-tičnem času v obratu. Tega položaja ni-mo krivi mi, ampak splošne gospodarske razmere, ki so jih povzročili kapitalisti in vojni dobičkarji, iz katerih pa trenutno ni mogoče priti, ker o teh stvarih odločajo klerikalni in liberalni mogotci. Klerikalnim petoliznom je to pač deveta briga, oni ho-čelo le izrabljati ubogo delavstvo v svoje politične namene, ruvarijo po naših orga-nizacijah, pregovarjajo naše člane, ter skušajo na nepošten način našo stro-kovno organizacijo razbijati. Delavstvo, pomisli dobro, kdo je kriv te grozne mi-

serije, nihče drugi kakor oni, kateri se si sedaj pričujejo! Zato voli in glasuj 28. novembra za socialistično listo. — J. Nevšak.

Javna izjava.

Izjavljam, da občujem, sem in bom občeval s poštenimi ljudmi druge narodnosti osebno in poklicno ker s tem nisem in ne bom iz-dajal svojega naroda in svojega prepričanja. Skrbno na sem se in se bom izogibal lonovskim sloven-skim dušam. kakor sta Pegan in Vehovec in podobni, ki jih štiti go-tova gospoda.

V polemiko z isto se ne spu-šcam in naznamam da sem vložil proti »Večernemu listu« in »Sloven-cu« novo tožbo radi žaljenja časti. Pozivljam to čedno družbo da stori isto če je namreč snloh mogoče da toži radi žaljenja nečesa. česar nima.

Žaljenje mogle osebe je naravnost malenkostno v primeri z očitkom takega strašnega zločina kakor ga očitam laz Peganu in njegovim druž-bi, ki molči o tej stvari. kakor srob Kai na hoče končno druževa, ko pa je vse čista in gola resnica!

Ljubljana, dne 25. novembra 1920.

Dr. Jos. C. Oblak.

Izdalatelj: Ivan Milnar.

Odgovorni urednik: Jak Vehovec

Udruženje jugoslovanskih inženjerov in arhitektov (Sekeja Ljubljana) javlja vsem članom tužno vest, da je preminul danes po kratki bolezni njen zaslužni član in odbornik, gospod

ing. Vladimir pl. Šuklje

gostarski svetnik in predstojnik urada za zgradbo hudoznikov.

Pogreb se vrši v soboto, dne 27. t. m. ob pol 16. uri iz hiše žalosti, Bleiweisova cesta št. 5.

Ohranili mu bomo časten spomin!

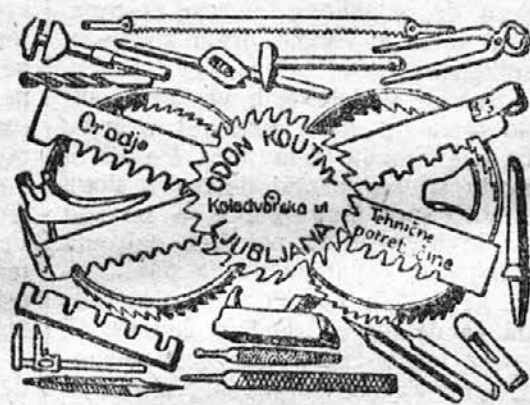
V Ljubljani, dne 26. novembra 1920.

Ing. Vinko Strgar,
t. ž. predsednik.

Po zelo znižani ceni nova
Dvokolesa.

plašči, zračnice, silvalni stroji in vsakovrstni deli, karbitne svetilke, poriči itd. Sprejemo se v popravilo dvokolesa in razni stroji.

F. RATJEL, LJUBLJANA, Stari trg št. 28.

Naročajte „NAPREJ“.

Konkurenčne cene!

Vsakovrstno manufakturo

se dobi po najnižjih cenah pri tvrdki

BRUMAT F. Ljubljana,

Mestni trg št. 25/I.

Lastni auto za prevažanje.

Konkurenčne cene!

Priporočila se tvrdka

Jos. Petelinc, Ljubljana,

Sv. Petra nasip 7.

tovarniška zaloga šivalnih strojev

za rodbinsko rabo v vseh opremlah, za obrtnike, krojače in čevljarje, material kot v mirni dobi na zalogi, original Singer cylinder stroji, dalje igle, oline ter posamezne dele za vse sisteme šivalnih strojev. Dospela je velika prčilka raznega galanterijskega, modnega in toaletnega blaga, jedilnega orodja, aluminijum žlice, finega čevljarstva orodja, vezanine, tkanine itd. — Cene zmerno na drobno in debelo.

Opozorjajo se gg. trgovci, obrtniki in gosti ničesar!

Usnjarska tovarna Carl Pollak v Ljubljani

izdeluje zopet priznana najboljša usnjata

gonilna Jermena

za vsakovrstne stroje in pogone,

kože za prevleko mobilij

speci.alnega stroja in najokusnejših vzorcev.

Glavno zastopstvo za:

UNDERWOOD

pisalni stroj

OPALOGRAPH

razmnoževalni aparat

ima tvrdka

THE REX Co., Ljubljana

Seienburgova ul. 7/I. in Gradisce 10.

Moderno urejena kontavilnica za vse pisarniške stroje

Citajte velezanimivo študijo
Dr. Oto Bauer - Uradnik
POT-K SOCIJALIZMU.

Cena K 2.—

Naroča se v upravi „NAPREJ“.

Cement „Salona“

oddaja:

Dr. F. Jenko, Import & Eksport,

Ljubljana, Krekov trg 10,

I. nadstropje, hodnik desno.

Telefon 849 int.

Eriavec & Turk,

trgovina z železnino

pri „Zlati lopati“

— proti Hommers hmidt, —

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7,

nasproti Križanske cerkve.

Splošna ključavničarska

in

mehanična delavnica

se je otvorila.

Sprejema splošna popravila pi-salnih in šivalnih strojev, kon-trolnih blagajin itd.

Fr. Lebar & L. Tišler

Jenkova ulica 9.

Amerikansko strojno

OLJE

ole, lahko, za vretena,
ole, za transmisije,
ole, strojno, za poljed. stroje,
ole, strojno, za težke stroje,
ole, za avtomobile, lahko,
ole, za avt. mobilje, izred. težko,
ole, za cilindre,
ole, proti prahu.

Glavna zaloga:

Medic, Rakovec & Zarkl, d. o. z.

proti A. Zarklino si ovi

ŠTAMPILJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
OVORNI TRG 1

JURJEVO

terpentinovo čistilo za čevlje

razpošilja glavna zaloga

M. TREBAR

LJUBLJANA.

Sv. Petra cesta 6. Telefon 539.

!Proti Griži!

Zdravniško priporočeno

črno dalmat. vino

KUČ

se dobi edino v gostilni

pri „DALMATINCU“, Sodna ulica 4.

UKAZ

ni ampak ogromen dobiček na-redite, ako se danes naročite ilustrovan cenik ali prste v v veletrgovino R. STERMECKI, CELJE št. 314. katere je dobila ogromne množine sukna, par-henta, volne, cefirja, druka in raznega manufakturnega blaga iz inozemstva ter prodaja po čudovito nizkih cenah.

Sodrug! Pristopajte k zadrugi:
Prva delavska pekarna v Ljubljani.

Pristopnina 2 K, delež 100 K se lahko plača tudi v deset tednih.

Pristopnine se dobe pri vseh podružnicah Konsumnega društva za Slovenijo v Ljubljani in okolici kakor tudi pri Splošnem kreditnem društvu v Ljubljani, Aleksandrova cesta 5.

Delavci, pekarna bo Vaša, pristopite polnočevilno.

COSULICH-LINE TRST-AMERIKA
NEW-YORK - BUENOS-AYRES - RIO DI JANEIRO - SANTOS - MONTEVIDEO.

Brezplačna pojasnila in prodaja vozniških listov za potnike iz Slovenije edinole pri

Simon Kmetec, Ljubljana,

Kolodvorska ulica št. 26.

Pred nakupom

vsakovrstnih izdelanih oblek, jahalnih hlač, površnikov, ranglanov i. t. d. si oglejte za'ogo

konfekcijske Industrie
„Frande“

Ljubljana, Emonska cesta 8.

Brzojavlj: Berenda — Ljubljana, telefon interurban številka 515.
Brno — Pr. itej (Čehal o uskra)

ter boste prepričani, da je vsestransko v kakovosti in izdelavi prva v Jugoslaviji, ter nima nikake konkurence v svojih nizkih cenah.

Večja naročila po mer. Samo na d. belo.

Lastna izdelovalnica perila in čevljev.

Prodaja automobila.

Poverjenišvo za javna dela prodaja velik avtomobil Benz 35 HP, z 22 sedeži, kolesi s polnim gumijem, potrebnim orodjem in acetilensko razsvetlilno, v jako dobrem stanju; avtomobil je jako primeren za tujski promet in za podeželske poštno zveze.

Omnibus se nahaja v drž. zdravilišču Rogaška Slatina, kjer si ga interesenti pri ravnateljstvu lahko ogledajo.

Pismene ponudbe z navedbo cene ter nameno nakupa je nasloviti na poverjenišvo za javna dela v Ljubljani.

Poverjenišvo za javna dela v Ljubljani
št. 4162.